2026. évi ... törvény

az egyes közigazgatási tárgyú törvények módosításáról

[1] A közszolgálati perek több szempontból is kivitelt képeznek a közigazgatási perrendtartás általános szabályozásához képest. A jogvita alapjául szolgáló munkáltatói döntés vagy intézkedés meghozatalát nem feltétlenül előzi meg eljárás. A peresített igények keletkezhetnek munkáltatói aktus hiányában is, amikor perjogi szempontból hiányzik a megtámadható közigazgatási cselekmény. Továbbá közszolgálati pert a munkavállalójával szemben a közigazgatási szerv is indíthat.

[2] A közszolgálati jogviszonyban állót speciális kötelezettségek terhelik – fegyelmi felelősség, példás életvitel vagy függelmi viszony stb. –, hiszen a munkáján keresztül közhatalmat gyakorol, azonban ezért fokozottabb jogi védelmet is kell élveznie. Emiatt a munkáltató szerv a közszolgálati jogállással járó speciális kötelezettségek megszegése esetén formalizált eljárással vagy döntéssel alkalmazhatja a jogszabályokban meghatározott jogkövetkezményeket.

[3] Az egyes közszolgálati jogállások eltérően szabályozzák a munkáltatói döntések és intézkedések meghozatalát, és a velük szemben igénybe vehető belső jogorvoslati vagy vitarendezési eljárásokat. Az egyes – elsődlegesen függelmi viszonyon alapuló – közszolgálati jogállások esetén jelentős szerepe van a szolgálati panasz jogintézményének, ami egy perelhárító, belső jogorvoslati eljárás. A kormánytisztviselők esetében a Közszolgálati Döntőbizottság biztosít egy pártatlan jogorvoslati fórumot. Ezen közszolgálati eljárások azonban eljárásjogilag nem kezelhetőek azonosan a hatósági eljárásokkal.

[4] A közigazgatási perrendtartás szabályozásában kiemelt szerepe van a megelőző eljárás fogalmának, preklúziós szabályok és további eljárási jogintézmények alkalmazhatóságának feltétele, hogy a közigazgatási per előtt került-e sor megelőző eljárásra. Ennek magja, hogy a hatósági eljárások tekintetében a közigazgatási per egy jogorvoslati eljárás. Ezzel szemben a közszolgálati eljárások nem minősülnek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének megfelelő eljárásnak, így indokolt a közigazgatási perrendtartásban a hatósági eljárásoktól eltérően kezelni őket. Ugyanakkor a közszolgálati eljárások, mint pert megelőző eljárások figyelembe nem vétele kiüresítené a közszolgálati jogviszonyokat terhelő speciális kötelezettségek munkáltató általi elbírálását.

[5] A Közszolgálati Döntőbizottság eljárása és az ahhoz kapcsolódó közigazgatási peres szabályok mintául szolgálhatnak a közszolgálati eljárásokban feltárt jog- és tényhelyzet hatékonyabb becsatornázására a közigazgatási perekben. Ennek keretében a közszolgálati eljárásokban előadott tényállítások, keletkezett iratok kijelölik az adott közszolgálati per kereteit, hatékonyabbá téve az ügyek elbírálását.

[6] A közszolgálati perek változatosságára tekintettel indokolt bővíteni a bíróság döntési jogkörét. A kártérítés és a sérelemdíj megállapítása – a közszolgálati jogviszonyok esetén is alkalmazandó – Polgári Törvénykönyv szerint a bíróság hatáskörébe tartozik. Továbbá olyan fizetési kötelezettségek is felmerülhetnek - például jubileumi jutalom, végkielégítés - amely mértéke jogszabályban meghatározott, a munkáltató szerv ezek megállapításánál mérlegelési jogkört nem gyakorol. Ezen esetkörök esetében a bíróság megváltoztatási jogkörének megnyitása lerövidíti az ezekkel összefüggő jogviták lezárását.

[7] A közhiteles nyilvántartások jogrendszeri felülvizsgálata során megállapításra került, hogy a közhiteles nyilvántartások áttekintése és rendszerezése hiánypótló jellegű volt. A közhiteles nyilvántartásokra és adatokra vonatkozó ágazati szabályozás rendezését követően a közhiteles nyilvántartások auditálása ugyanazon tevékenység megismétlését eredményezte. A tapasztalatok szerint a közhitelességi rendelkezések érvényesülése az auditálás nélkül is biztosítható az igazságügyért felelős miniszter jogalkotásban betöltött feladatkörén keresztül.

[8] A fenti célok, továbbá a hézagmentes és hatékony jogvédelem érdekében az Országgyűlés az alábbi törvényt alkotja.

1. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény módosítása

1. §

(1) A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 4. § (7) bekezdés 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)
„*4.* *megelőző eljárás:* a jogvita tárgyává tett közigazgatási cselekmény megvalósítására folytatott közigazgatási hatósági vagy jogorvoslati eljárás;”

(2) A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 4. § (7) bekezdése a következő 5. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)
„*5.* *közszolgálati eljárás:* jogszabályban meghatározott munkáltatói eljárás, amely a közszolgálati jogviszonnyal összefüggő
a) munkáltatói intézkedés vagy döntés meghozatalára irányul, vagy
b) munkáltatói intézkedéssel, döntéssel vagy mulasztással szemben vitarendezési eljárást biztosít.”

2. §

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 42. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvita esetén az alperes védiratában megjelöli a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos döntés vagy intézkedés alapjául szolgáló tényeket, körülményeket, utasításokat, iránymutatást és állásfoglalást tartalmazó leiratokat, körleveleket, útmutatókat valamint jogszabályi és szabályozói rendelkezéseket, és továbbítja a közszolgálati eljárásban keletkezett, valamint azokat az iratokat, közzé nem tett szabályzatokat és szabályozókat, amelyekre a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos munkáltatói cselekményét alapította. Ennek során nyilatkozik a zártan kezelt és védett adatokról is.”

3. §

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 63. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A bíróság a jogvita kereteinek és a kereseti kérelem behatárolása, vagy egyezség elősegítése céljából meghallgatást tarthat, ha a per hatékony és koncentrált elbírálása szempontjából indokolt.”

4. §

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 72. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos perben, ha az első tárgyaláson a felek személyesen vagy képviselőik útján megjelentek, a tárgyalás a felek megegyezésére irányuló egyeztetéssel kezdődik. Ebből a célból az elnök a jogvita egészét a felekkel megtárgyalja.”

5. §

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 78. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos perben a közszolgálati eljárás idején fennálló, de a közszolgálati eljárásban, valamint a támadott munkáltatói intézkedésben vagy döntésben nem értékelt tényre, körülményre a fél akkor hivatkozhat, ha

a) önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott, vagy

b) jogszabály vagy a másik fél magatartása alapján erre nem volt lehetősége a pert megelőzően.”

6. §

(1) A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 90. § (1) bekezdés a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A bíróság a jogsértő közigazgatási cselekményt megváltoztathatja, ha az ügy természete azt megengedi, a tényállás megfelelően tisztázott, a rendelkezésre álló adatok alapján a jogvita véglegesen eldönthető, és)

„*a)* a közigazgatási cselekmény többfokú közigazgatási eljárásban valósult meg,

b) a megváltoztatást egyfokú közigazgatási eljárásban megvalósított közigazgatási cselekmény esetén – a (3) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott kivétellel – törvény lehetővé teszi, vagy”

(2) A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 90. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A bíróság a jogsértő közigazgatási cselekményt megváltoztathatja, ha az ügy természete azt megengedi, a tényállás megfelelően tisztázott, a rendelkezésre álló adatok alapján a jogvita véglegesen eldönthető, és)

„*c)* közszolgálati jogviszonnyal összefüggő kártérítéssel, sérelemdíjjal vagy jogszabályban meghatározott, a munkáltató mérlegelési jogkörébe nem tartozó fizetési kötelezettséggel kapcsolatos.”

7. §

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény a következő 94/A. §-sal egészül ki:

„94/A. § ***[Ítélet a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos perben]***

(1) A bíróság ítéletével a jogvitát érdemben eldönti, a munkáltató vagy a közszolgálati eljárás lefolytatására jogosult szervet új közszolgálati eljárásra nem kötelezheti.

(2) Ha a jogsértő cselekmény következményeinek elhárításához a munkáltató szerv intézkedése vagy döntése szükséges, akkor a bíróság a 89. § (3) bekezdése alapján kötelezi a munkáltató szervet.”

8. §

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 131. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 39. § (1) bekezdése nem alkalmazható, ha azonban jogszabály keresetindítási határidőt tartalmaz, akkor a keresetlevelet e határidőn belül kell benyújtani. A védiratot – a 40. § (2)

bekezdésében meghatározott kivétellel – a keresetlevél benyújtásától, illetve az alperessel való közlésétől számított harminc napon belül kell előterjeszteni.”

9. §

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 157. §-a a következő (16) bekezdéssel egészül ki:

„(16) E törvénynek az egyes közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2026. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: Módtv2.) megállapított rendelkezéseit a Módtv2. hatálybalépését követően benyújtott keresetlevél alapján indult eljárásokban kell alkalmazni. ”

10. §

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény

a) 5. § (4) bekezdésében az „eljárása nem” szövegrész helyébe az „eljárása és a közszolgálati eljárás nem” szöveg,

b) 16. § (3) bekezdésében az „eljárásban személyesen” szövegrész helyébe az „eljárásban, a közszolgálati eljárásban vagy a Közszolgálati Döntőbizottság eljárása során személyesen” szöveg,

c) 29. § (2) bekezdésében a „megelőző eljárásban” szövegrész helyébe a „megelőző vagy közszolgálati eljárásban” szöveg,

d) 37. § (1) bekezdés g) pontjában a „cselekmény vagy” szövegrész helyébe a „cselekmény, a megelőző eljárás, vagy” szöveg és a „megelőző” szövegrész helyébe a „közszolgálati” szöveg,

e) 48. § (1) bekezdés e) pontjában a „közigazgatási eljárásnak” szövegrész helyébe a „közigazgatási vagy közszolgálati eljárásnak” szöveg,

f) 78. § (2) bekezdésében a „megelőző eljárásban” szövegrész helyébe a „megelőző vagy a közszolgálati eljárásban” szöveg,

g) 134. § (4) bekezdésében a „megelőző eljárás” szövegrész helyébe a „megelőző vagy közszolgálati eljárás” szöveg

lép.

11. §

Hatályát veszti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 134. § (3) bekezdése.

2. A közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény módosítása

12. §

A közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény [2] preambulumbekezdése helyébe a következő preambulumbekezdés lép:

„[2] A közhitelességet nem önállóan az egyes nyilvántartások viszonylatában, hanem a jogrendszer egészére nézve kell biztosítani, amit az absztrakciós szint emelésével lehet elérni. A meghatározott követelmények érvényesítéséért az igazságügyért felelős miniszter felel, annak érdekében, hogy csak az e törvényben foglalt követelmények teljesülése esetén valósuljon meg az adat közhiteles nyilvántartása.”

13. §

A közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közhitelesség joghatásával csak olyan adat ruházható fel, amelyhez társul anyagi jogi joghatás vagy amelyet más személy vagy szerv a nyilvántartást vezető szerv külön, egyedi igazolása nélkül közvetlenül felhasználhat, így különösen automatikus vagy közvetlen adatátvétel, a nyilvántartásból történő közvetlen lekérdezés vagy az adat nyilvánossága útján.”

14. §

A közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény 5. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. A közhitelesség követelményeinek érvényesítése

15. § ***[A közhitelességi szabályozás érvényesítéséért felelős szerv]***

Az igazságügyért felelős miniszter figyelemmel követi a 2. § (2) bekezdésének érvényesülését. Ezen feladatkörében eljárva a közhiteles adatokhoz és nyilvántartásokhoz kapcsolódó követelmények érvényesülése érdekében szükség esetén felhívja a jogszabály-előkészítő figyelmét a jogszabály-módosítás szükségességére.”

15. §

A közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény 18. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az online felületen közzétett, még hatályba nem lépett tanúsítványok nem lépnek hatályba, a már hatályba lépett tanúsítványok 2027. január 1-jén hatályukat vesztik.”

16. §

A közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény 18. § (4) bekezdésében a „nem felelnek meg e törvény rendelkezéseinek, és nem rendelkeznek a 15. § (2) bekezdés a) pontja szerinti tanúsítvánnyal vagy” szövegrész helyébe az „esetében” szöveg lép.

17. §

Hatályát veszti a közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény

a) 16. §-a, valamint

b) 18. § (3) bekezdése.

3. A közhitelesség biztosításáért felelős szerv feladatairól és eljárásáról szóló 407/2024. (XII. 20.) Korm. rendelet módosítása

18. §

Hatályát veszti a közhitelesség biztosításáért felelős szerv feladatairól és eljárásáról szóló 407/2024. (XII. 20.) Korm. rendelet.

4. Záró rendelkezések

19. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 61. napon lép hatályba.

(2) A 2. alcím és a 3. alcím 2027. január 1-jén lép hatályba.